

Nr 221.

Av herr **Jansson** i Benestad **m. fl.**, *angående förläggningen av centrala ämbetsverk till annan ort än Stockholm och den statliga rådgivningen rörande näringslivets lokalisering m. m.*

Ett utmärkande drag i samhällsutvecklingen är vår huvudstads väldiga tillväxt. Av den årliga befolkningsökningen drager huvudstaden till sig en betydande del. Tillståndet i Stockholm kännetecknas av stor bostadsbrist och otillräckliga kommunikationer. För att dessa brister skall kunna afhjälpas, måste investeringar i ökad takt företagas. Huvudstaden är säkerligen i behov av betydligt mera kapital än vad som svarar mot dess invånares sparande. Följden härav blir, att landsortens sparmedel måste tagas i utnyttjande för Stockholms behov.

I föreliggande situation blir frågeställningen, om icke en onormal tillväxt av huvudstaden måste anses skadlig ur hela samhällets synpunkt. Man bör i detta sammanhang betona, att huvudstaden, i händelse av krig, har ett mycket utsatt läge. Ett lands huvudstad räknas ju alltid som ett viktigt militärt mål för fientliga stridskrafter. Under ett krig kan stora svårigheter uppstå för vidmakthållandet av arbete och företagsamhet i en så koncentrerad tätortsbebyggelse, som vår huvudstad utgör. De till Stockholm förlagda ämbetsverk, vilkas huvudsakliga uppgift är att betjäna landets näringsliv, kan vid en sådan situation lamslås i sin verksamhet, vilket då får ödesdigra konsekvenser för hela vårt land. Den nuvarande koncentrationen av ämbetsverken till Stockholm synes oss därför innebära en allvarlig olägenhet, som motiverar, att åtgärder vidtagas i syfte att främja en decentralisering i detta avseende och över huvud taget en förnuftigare befolkningsfördelning.

Frågan om industriens lokalisering har sedan en tid varit ett aktuellt ämne i samhällsdebatten. I viss utsträckning har det allmänna att utöva vägledning för placering av industriella företag. En samverkan mellan stat och näringsliv synes oss i detta avseende nödvändig. Av tillgänglig statistik framgår emellertid, att Stockholm alltjämt expanderar på det industriella området. En sådan utveckling kan icke vara lyckosam för vårt samhälle. Industrien borde i stället, så långt detta är möjligt, flyttas bort från huvudstaden. Riktpunkten för den statliga rådgivningen rörande näringslivets lokalisering måste vara, att ytterligare koncentration av industriell företagsamhet till Stockholm bör förhindras.

Det kan, såsom ovan framhållits, heller icke vara nödvändigt, att alla ämbetsverk — vare sig de nu tjäna olika näringsgrenar eller handhar socialpolitiska uppgifter — skall vara förlagda till huvudstaden. Det torde, därest lämpliga lokaliteter kan ordnas, med lika gott resultat gå att förlägga dylika verk till våra landsortsstäder. Ett föredömligt handhavande från statsmakternas sida av denna angelägenhet, så att de centrala ämbetsverken i så stor utsträckning som möjligt flyttades bort från Stockholm, skulle sannolikt också tjäna till vägledning för de organisationer och privata företag, som nu har sina topporgan i Stockholm men utan svårighet och olägenhet skulle kunna förlägga desamma till landsorten. Vi anser det ur det allmännas synpunkt angeläget, att frågan om de centrala ämbetsverkens förflyttning från Stockholm till därför lämpliga orter i landsorten snarast möjligt blir föremål för utredning.

Åtgärder i den riktning, som ovan angivits, skulle få enbart gynnsamma verkningar även för huvudstaden, framför allt genom lättnader i bostadsbristen, drägligare kommunikationsförhållanden och ett försvarspolitiskt förbättrat läge.

Med stöd av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte 1) besluta, att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning rörande förläggning av centrala ämbetsverk till annan ort än Stockholm i enlighet med motionens syfte; samt 2) uttala, att den statliga rådgivningen rörande lokaliseringen av näringslivet samt byggnadsregleringen måtte inriktas på att förhindra ytterligare koncentration av industriell företagsamhet till Stockholm.

Stockholm den 27 januari 1953.

Fridolf Jansson.

Gustaf Svensson
i Vä.

J. W. Pettersson
i Norregård.

J. Onsjö.
